

Հանրահայք է որ ճարդ-արարածի կենսագոյության հիմքում ինչ-որ բան անելու եւ դրա դիմաց վարձատրվելու եթևույթն է, որը մեր օրերում աշխատանք եւ աշխատավարձ իմաստներով է արտահայտվում: Համաշխարհային օրինակներ կան, երբ վարձատրվությունը հազիվ հայրուրավոր միավորներով է իրականացվում, Եվրոպայում եկ հյուսիսամերիկյան մայրցամատն մի խանի հազարի հասնող արժույթն է միջին կենսամակարդակ առահովում, իսկ ահա Հայաստանում ոմանի թիւ են համարում ստացած ամսական 305 հազար դրամը: Երկրներ էլ վում գյուղական խորհրդատուները ֆինանսավորում: Պարզվեց, մոտ 4 հազար եվրո, որի հազարից ավելին հարկեր են մուծվում: Տողերին հենինակը դեմ չէ, որ մեր գյուղությունը խորհրդատուներն ել իրենց ֆինն գործընկերների դես Եվրոյին համաժեք դրամական աշխատավարձեր ստանան, բայց նաև իրեն իրավունք է վերապահում հարցնել. աշխատանի ներկայիս արդյունավետության դարագայում բարոյակա՞ն է արդյոն այս մասին խոսել եւ մեկ ել հայաստանյան ժուկայում գնելու ի՞նչ կմնա, եթե ՀՀ աշխատունակ բնակչության անգամ 10 տոկոսը

Անգործության մատնկած Հայաստան

կան, ուր միջին աղբուատը հնարավոր չէ բավարարել սացած 100-հազարավոր տեղի արժույթերով: Օրինակ Վիետնամում, ուր 1 դոլարը 21.000 դրամի է, աշխատավարձը միլիոններով է հաշվում: Այս երկում 1 բնակչի հաշվով համախառն մերին արդյունքը 3 հազար դոլար է, ոնց այնքան, ինչքան Հայաստանի Հանրապետությունում: Մեզանում արձանագրվող ժողովրդագրական սվյաների կողմին տարօնակ մետք է համարել, որ Վիետնամի բնակչությունը վեցին 10 տարում ավելացել է ուղիղ 10 մլն-ով, 80-ից հասմելով 90 մլն-ի: Մի այլ ոչ դակաս էական ցուցանիշ: 1000 բնակչի հաշվով մահերն այնտեղ 6-ը են, երբ ներ երկում ցուցանիշը 9 է: Ամենո՞ց գտնվեմ եւ օւսն, որ բազատեղյակ չեմ՝ արդյոյն շարժային վիետնամցիներն ու իրենց դաշտուաները գո՞ն են սացած աշխատավարձերից, փոխարենը միանաւանակ կարող եմ դնել, որ հայերին դեկավարողները ակիմ բողոքողների քվում են, հակառակ հայուրհազարավոր հազիկ սրճացաղով մեր աղբաս ճարդկանց:

Օրեւ Եթևանում մի միջոցառում անցկացվեց, որ Եվրոպայից ժամանած մասնագետներն իրենց խորհրդավական փորձն էին ներկայացնում զյուղաշիական սննդսուրբունների հետ աշխատանքում: Տարեց ֆինն գեկուցողի անգետենով Եվրկայացրած աշխատանքը ցամ կոնկրետ էր, թե մանրանամ, դժվար էր կրահել, բանցի բարգմանիջը հազիվ առանձին բարակադրակցությունը ներ էր կարողանում ունենալիքներին փոխանցել: Կարծես վերջին ներիս առավել ցամ հետարքում էր, թե ինչ չափով են վարձատ- վարդներից Վարդան Այվազյանը դժոխեց իր 305 հազար դրամ ամսական աշխատավարձից, նեւով, որ Լիքանանում իր լաւագույն 8000 դոլար են ստանում: ՀՅ ԱԺ համանաժողովի նախագահին հիշեցնենք, որ նույնական 4 մին բնակչությունը 2010 թվականին ստեղծել է 60 մլրդ դոլարի ՀՆԱ, չունենալով ոչ նաև ու զազ, ոչ էլ զյուղմբերների արտադրյան համար մեր նոյասակոր տարածքը: 1 բնակչությունը մոտ 15 հազար դոլարի արդյունքում ՀՅ-ի ցուցանիշը գերազանցում է 5-6 անգամ: Մեծ, ան-

չափ մեծ աշխատասկրնեպյուն է դահանջվում ՀՀ դատաժողաբերից դարձելու այն առեղծվածք, թե ի վեցող հնչյունի բարիբներ են ստեղծվում հիշատակված Երկրներում, ուր կարողանում են համեմատաքար նոյատապուր միջավայր առահովել իրենց բնակչության համար: Օրինակ, հազարավոր հայ խաղողագործներ իրենց արտադրած վերամշակելով փոնք ու միջին արտադրողներ դարձաւու փոխարեն դարտադրված են թերթը Ժամ առաջ հանձնել փոնք ու միջին գործարարության ծավալումից խոսող հզոր դատաժողաբերի գործարաններ: ՀՀ-ն էլ դդնձա-

**Հայաստանի վաստակավոր Տնտեսագետ
Թեոդո Ավագի Զատիկյանի՝
ԽՍՇՄ վաստակավոր Ֆինանսիսի
կյանքի ուղենիւը**

Զամանակակից բազմաթիվ մենագրությունների եւ գիտական հոդվածների հետեւական է Կատարած

վածների հեղիսակ է: Կատարձ
գիտական եզրանգնումները եւ
առաջարկությունները, ուղարկ-
ված մետական դլանային նար-
միններին, ուղղորդել են ժողովր-
դական սնտեսության զարգաց-
ման ընթացքը:

Ծավալուն է Թեւոս Զահիկյանի
գիտակազմակերպչական աշխա-
տանքների ցըանակը: Մեծ է նրա
վաստակը նաեւ բարձրորակ սնտե-
սագետների դատարանան գոր-
ծում: Մոտ 20 տարի դասախոսել է
հանրապետության բարձրագույն
ուսումնական հաստատություննե-
րում: Ֆինանսական մարմիննե-

րում կատարած բազմամյա ակչիվ աշխատանքի համար Թեւոս Զա- սիլյանը բազմից դարձեաւրվել է ՔևՍԴ գերազուն խորհրդի նա- խազահության դասվողթերով եւ օգանականներով։ Աշխատել է հա- մար ու եռանդով, սիրել եւ սիրվել է ցջաղատի ճարդկանց կողմից հանձնականության ու անկերծու- թյան համար։ Մշանացել է հան- րապետության վաստակավոր ս- տեսագետի եւ ՔևՍԴ վաստակավոր ֆինանսիսի կողմանը։ Թեւոս Զատիլյանը իր գործունեության ընթացիում աչի է ընկել սկզբուն- այնությամբ, որտական բարեխո- ճությամբ, աշխատասիրությամբ ու դարտաճանաչությամբ։ Նա իր հայրենանվեր ստեղծագործական ողջ գործունությունը նվիրաբերել է

- ի շահ հայրենիքի, ի շահ սմէսապիտույքան:
- ՀՀ ԳԱԱ Ս. Թղթանյանի անվան սմէսապիտույքան ինստիտուտի ողջ կոլեկցիվը խորապես իր ցավակցույթունն է հայտնում Ավագան Զահիլյանին հոր՝ **Թեու Զահիլյան**։

ՀՀ ԳԱՍՏ. Քորանյանի անվան
ՏԻՒՅԱՆՈՒԹՅԱՆ հիմնական

Երեւանի «Աղաման» աղբանական-հոլմային բուրսան իր հարթակում իրականացնելով է «ԱրմենՏել» ՓԲԸ-ի կողմից ներկայացված տարեր տևակի ճանակների, եւտանի քահիմների, կանգնամների, դիոռների, դիմադրությունների, կարտիզների, ամփակունների, միկրոսեմանների, հիմքեն նաև այլ սարավակումների, ասթիրի, հասերի, ու առաջնական պարունակությունը աշխատավայրերում է:

Գոյսի ամրողական ցանկին ծանոթանալու, հնչողեն նաև լրացրուց տեղեկությունների համար զանցահարել (010) 56-52-28 կամ այցելել ք. Երևան, Ազարան-

«ՎՏԲ-Հայաստան Բանկ» ՓԲԸ հարգելի հաճախորդներ

▼ Արարագիս Խաչատրյան – խոսք: f. Երևան, Ապարանի տրպ. h 20 մետ.

Հավելյալ տեղեկավորթյան համար կարող եք զանգահարել Բանկի միասնական տեղեկավական կենտրոն՝ +(374 8000) 87-87 հեռախոսահամարով:

ՎՏԲ-Դայաստան Բանկի ղեկավարությունը հայցում է իր ներդամտությունը լաճառաված ժամանակավոր անհարմարությունների համար:

«ՎՏԲ-Հայաստան Բանկ» ՓԲԸ հարգելի հաջախորդներ

2012թ. ընկած ժամանակահատվածում անցկաց-

ღ վերանորգնան աշխատանքների կաղապտությամբ «ՎՏԲ-Դայաստան անկ» ՓԲԸ «Թիվ 14» (f. Երևան, Զ. Զանաթեղու /Սարկավագի/ փ., h.123 էն, h.42 էնի) մասնաճյուղի Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց դասարկումը կիրականացվի հետեւյալ մասնաճյուղում՝

▼ Արարկիր մասնաճյուղ – հասցե. թ. Երեւան, Ազատության պող. հ.20 շենք,
Նախարարական գոտի համար կառու են զանգահարել Բանկի միաս-

ՎՏԲ-Քայատան Բանկի դեկանությունը հայցում է իր ներդաճությունը՝ գործադրությունը պահպանությունը և առաջարկությունը:

Պահակավածություն, թշնամանի եւ ատելություն, սակայն միեւնույն ժամանակ հայկականը դարձահղանելու, որ սերնդին հայցի դասիշտարակելու ու կրթելու մեջ առանձինություն ու գործողությունների հսկայական ժարֆ: Առաջին ու իմնական տպավորությունը, որ ատանում են հունահայ համայնքից, հենց այսպիսին է: Osaw հոդում, երկու մասելակերպ, երկու զաղակահարախոսություն ու տասնամյակներով կուտակված թշնամանն այսօր էլ կառանի ուստի դժբանում է կողմերին՝ արգելելով հանուն մեկ նորատակի ժարժարվելուն ճանապարհով ու միմյանց օգնել: Ավանդական երկու կու-

Այդ ժամանակ Ումակավար ազա-
գակությունների՝ ռածկավար-

50.000-անց հիմական գաղութը երկու մասի բաժանվեց, եւ այդ թշնամության հետևանքները բաղում ենի մինչ այսօ: Դա է դաշտառը, որ որեւէ բնազավառում միմյանց հետ համագործակցություն տեղի չունեցավ, որեւէ բնազավառում չկա հարց, որտեղ հայր հայի հետ համագործակցի: Դաշտառը դարձ է մեկը դաշնակցական է, մյուսը՝ ռամկավար, մեկը էջմիածնական է, մյուսը՝ «անքիլասական», իդում է հայր Խորեն: Թեմետ ողջ խնդիրը եւելեցու ռուրջն էր դասկում, սակայն իրավիճակը եւելեցիները չեն հրահրել: Խնդիրը զուտ բաղաբական էր՝ հրահրված երկու կուսակցությունների կողմից: Եթե դաշնակցականը կուշիկի խանութ

Կանանցի հսկողությամբ: Ոչ չեն եղել դեմքեր, երբ այս կեսից ըստ-հասվել է: Որդես լրտեսներ ձերքա-կալված քազմաքիվ հոգեւորա-կանանցի թիվը հասնում էր մի քա-նի տասնյակի», դատմում է հայր Խորենը: Ժամանակի ընթացքում հարցը հոգեւոր եւ բաղաբական հարթությունից մնավ նաև կեն-ցաղ: Այդ ասելությունը տարածվեց նաև տուն, դրոց ու փողոց: Թա-ղային վիճարաբուժումներ, կրիվ-ներ, դանակահարություններ: Բազ-մաքիվ երիտասարդներ են կուսակ-ցական հոյն վրա հայսնվել ուսկ-կանությունում, շատեր են տար-ներ անցկացրել կալանավայրում. իիշ չեն նաև ողբերգական ավար-տով դեմքերը:

«Երկու մասի բաժանված հա-մայնքն ավելի թույլ է ու և կար», ա-սում է նա ու հավելում, որ ջլաս-ված ուժերն ավելի հետությամբ են կորուսներ տալիս: «Կան բա-ներ, որ եկեղեցու իրավասություններից ու կարողություններից դուրս են: Եկեղեցին չի կարող համախմ-բել համայնքի բաղաբական տեսա-կետներն ու մասձեւակերպը, սա-կայն եկեղեցին այսօր փորձում է միավորել: Նրա ներկայացման՝ կարեւոր այն է, որ երկու եկեղեցի-ներն եւ ընդունում են մեկ փաս՝ կենսորնը Մայր առողջ է: «Մնա-ցածք ոչ միայն երկրաբական է, այլև զուտ կազմակերպչական բնույթ է կրում եւ լուծնան ենթա-կա»:

Հունահայ համայնք. Տայի «պատրաստ» հայի դեմ

Հայր Խորենը պատարագի ժամանակ

ՏԵՐ ՆԱՐԵԿԸ ԻՎԱԴՈՐԴՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ

Ների ու դաշնակցականների դայ-
լարը Հումասանում տասնամյակ-
ների դատնություն ունի: Երկու
կուտակցությունները Հումա-
սամի հայացած երկու բաղանե-
րում՝ Աթենում եւ Սպալինիկում ու-
նեն առանձին դդրոցներ, միու-
թյուններ ու... Եկեղեցներ: Պա-
տմությունը, կատարվածն ու ներկան
ներկայացնում են առափելական,
սակայն երկու ասրբեր թեմերի ներ-
կայացնությունների հումահայոց թ-
մի առաջնորդական տեղադար
հայր Խորեն Առաքելյանն ու Արեն-
ի Ներսկողն եւ ցական արվա-
ճանների հոգեւոր հովիվ Նարեկ
բահանա Շահինյան:

Հունահայ համայնքը հիմնականում ձեռավորվել է նախորդ դատավակարի խանականներին՝ Զնյութնեականից ջաղթերից հետո։ Թերեւ Հունաստանում հայերն աղբել են հարյուրամյակներ շարունակ, սակայն հունահայ գաղութը, որըն առաջնաձին միավոր եւ սփյուռքի գաղթօջախի մաս ձեռավորվեց հետոց 20-րդ դարի սկզբին։ Ակրանական ցրանում հունահայ գաղութը սփյուռքի այլ գաղթօջախներից չէր սարերէվում։ Այստեղ էլ հանուն դեսականության վերականգնման, անկախության եւ Հայաստանի վերագրման հիմնարդեցին եւ գործունեություն ծավալեցին հայկական երեւ ավանդական՝ Հայ հեղափոխական դաշնակցություն, Ռամկավար ազատական եւ ՀՀնչչակյան կուսակցությունները։ Մասն գործունեությունը գաղութում միշտված էր հայկականության դատահեղանաննը։ Ստեղծված կազմակերպությունների, միությունների ու ակումբների առաջնությունն էլ հայոց լեզվի դահդանումն էր։ Զարդերից մազադրութ ու գաղթական դարձած հայերի համար սկզբնական ցրանում դժվար էր ինտերգվել հոգս հասարակությունում։ Մասն ընկապվում էին որդես երրորդ կատեգորիայի մարդիկ։ Ակայն տուիտսական երկիր համարվող Հունաստանում ժրադեմելով առեւտի նըրություններին՝ հայ մա-

տական եւ Հնչակյան կուսակցությունները բաջալերու էին, որ իրենց ընկերները, քարեկամներն ու կուսակիցները մնկեն հայրենիի եւ իրենց գործունեությամբ նոյաստեն Դայաստանի զարգացմանը: Մինչդեռ Դաշնակցությունը արգելեց, եւ ոչ մի դաշնակցական հայրենիի չվերադարձավ: Եվ Հովհաննելու գերիշխող դարձան դաշնակցականները: Դաշնակցությունն աշտում էր խորհրդային հանձնական ու խորհրդային Դայաստանը, իսկ Հովհաննելու եկեղեցական թեման հիմնարկու ու ուժապահում:

ով իրասագրով ու կազմական Մայր աթոռը, որ կենտրոն՝ Մայր աթոռ Արք Էջմիածինը Խորհրդային Դայաստանում էր: Տույն ժամանակահամար Դայաստանում ռազմական դիկտատուրա էր՝ հակակոնումիստական կարգեր: Դունահայ գաղութում արյունայի իրադարձություններն ու լառակվածքները դրսության սկիզբը դրվեց 1957-ին, երբ լինելով բացարձակ նեծանամսություն՝ դաշնակցականները ներգաղութային վետակություն կատարեցին եւ հայտարարեցին, որ ցանկանում են անջատել թեմը Եւ միանալ Անքիլիասի կառողիկությանը: «Նրամի հումական կառավարությանը հայտարարեցին, որ Էջմիածին Մայր աթոռը կոնումիստական կուտակցության լրտեսներն են: Բնականաբար, հումական կառավարությունը չէր կարող հաճիխ վերաբերվել այն լրտերին, որ իր երկիր կոնումիստական լրտեսներ են մասնում», դատմում է հումահայոց թեմի առաջնորդական տեղայահայր Խորեն Առաքելյանը: Թիվ կունիում ունենալով հումական կառավարության աջակցությունը՝ 60/40 հարաբերակցությամբ Դաշնակցությունը հաղթեց վերնույշալ ընտրություններում. թեմը միացավ Անքիլիասի Սեծի ասն Կիլիկիոյ կաթողիկոսությանը:

ուներ, ուամկավարը նախընտրում էր կամ ոչ դաշնակցականից, կամ հոյսից գնել: Ոթշ չեն դեմքերը, երբ սարբը կուսակցությունների հարող Երիտասարդները պիրահարվել են, սակայն ծնողները թույլ չեն սվել եւ տայֆարել են, որ զավակները չամուսնանան: Ծնողները նախընտրում էին զավակներին անուսանանել հոյների հետ, բան «հակառակորդ» թեկ հայի հետ:

Հայր Խորենը դասմում է, որ Երևանը ճեկ կամ Երևու դեմքով չէ սահմանափակվում. ատելությունը համատարած է: Արդյունքը ներկայի ցավալի իրողությունն է. 50.000-անոց գաղութից հայերն խոսում են Քերը. Երիտասարդության շրջանում խառնաճությունն է գերակշռում. հայերն խոսող Երիտասարդների թիվն էլ ի՞չ է: «Մեկը մյուսի ակումբ չի գնում, մեկը մյուսի միջոցառումներն չի մասնակցում: Խեղիել են գաղութը հունական միջավայրում: Թեդես կուսակցությունների դեր հսկայական է եղել հայադարձանության հարցում, սակայն այս փաստն այնքան է բարկացնող, որ կարող եմ ասել՝ Երանի թե կուսակցությունները գոյություն չունենային: Եթե նրանի դեմք է նորաստին հայադարձանությանը, ապա ո՞ւր է հայադարձանությունը. չկա, միայն թշնամություն ու ատելություն է», ասում է մա:

«Երկու եւելեցիների հոգեւորականները միմյանց հետ խնդիր չունեն», ասում է հայր Խորենն ու հավելում, որ իրողությունը ցավախ է Երկու կողմին համար:

«Үер ғарнәдәрелүү, өргөүгүйткүлд
փирнәптил եңүү բаянастыл, нр ғаюш-
лөрүүпүүл աйнисаныткүлүнүр հայերի
хәс айнисаныткүлүнүр է, սүлкүйүн
ажыор էл գәниүә են աштыхыл ուգәтилү,
ашууд են սү դәснәлүүкүлүүкүлүнүр
тәш է, մәңбү նүрән աштыхыл չեңүү
ас»: Нр եկип եկтөрткүлүнүр
һаптакын һүнүүкүлүнүр өтүрү һүрүлткүл-
үүкүлүнүр өтүрү өтүрү өтүрү өтүрү

Թթ ինչու է վիճակն այսպիսին, քահանան չի մեկնաբանում, ասում է՝ ոչ դատախանառու է, ոչ էլ դատախանառավորություն է կրում, սակայն Երազում է այն օրը, երբ Եկեղեցիները մեկ կենտրոն կունենան: Թեղեք ժամանակներն անցել են, Հունաստանում վաղուց ռազմական դիկտատուրա չէ, Հայաստան արդեն անկախ հանրապետությունում է, եւ Երևանում նեծանում է մի սերունդ, որ խորհրդային կարգերի մասին լսել է միայն Ծնողներից կամ գրեթեց, սակայն Հունաստանի հայ հանայնության տասնամյակներ առաջ սկիզբ առած ասելությանը վերջ չի դրվում: Նոր սերունդը փորձան է կուտել կարծրահիմերը, սակայն կորուսներն այնքան շատ են, ծանր հետևանքները՝ այնքան մեծ, հայերն խստող երթասարդները՝ թիզ, որ որևէ քան ըսկել գրեթե անհնար է: Երկու կողմների կազմակերպություններն ել իրենց դեկավարներն ունեն, սակայն մեծ կ հոգի, որ կներկայանա որդես Հունաստանի հայ հանայնի դեկավար, չկա: Երբ համագողոթային խսդիրների մասին որևէ հարց է ծագում, երկու կուսակցությունների ներկայացուցիչները հանդիպում են, խոսում, բնակում: Միակ իրադարձությունը, որի ժամանակ ամբողջ գաղութը միասնական է եւ նոռանում է դաշնակցական կամ ռամկավար յինելը՝ ապրիլի 24-ն է: Հայոց ցեղաստանության սարելիցին հայերը դաշնում են միասնական եւ կազմակերպության բաղադրական ակցիա Նեազմիրի թաղամասում: Հայոց ցեղաստանության զիների հիշատական նվիրված հուշաքանչ մոտ երկու թիզ հոգեւորականները միասնական դատարագ են մատուցում:

ԱՍՏԻԿ ՇԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Աքենք, Հռնաստան

Դ.Գ. Աքենքում հյուրընկալության, զերս վերաբերնումնի եւ ընտանեկան մթնոլորտի համար ընորհակալություն են հայտնում Նաջարյան ընտանիքին Հովհաննեսին եւ Ալլային:

